

Hálaadás

A kiadványban közreműködők:

Bacsó Benjámín,

Révész Szilvia,

Birtáné Karádi Erika,

Bognár Erika

Az anabaptisták és a reformáció

„Az igazság halbatatlan” írta Hubmayer Baltazár, az egyik legfelkészültebb anabaptista teológus. Amikor az anabaptistákra gondolunk, még mindig azt a kérdést kell feltenni: mi az igazság velük kapcsolatban?

A reformáció emléknapiján nem igen szoktunk beszélni az anabaptistákról, pedig minél többet beszélünk róluk, annál közelebb kerülünk a vágyott igazsághoz. A hallgatás egyik oka lehet, hogy az anabaptisták széleskörű és sokrétű mozgalmának a köztudatban még mindig csak egy kicsiny része ismert, ez pedig a radikális, sőt forradalmi Münzer Tamáshoz (1490-1525) kötődik.

Napjainkban ezen szűk ismeret alapján alakítanak ki, egy igen egyoldalú képet az anabaptistákról, forradalminak, radikálisnak kikiáltva őket, sokan úgy emlékeznek rájuk, mint akik zűrzavart hoztak és felkeléseket robbantottak ki.

Fel kell tenni a kérdést: ez az igazság vagy az igazságnak egy kis szelete?

Valójában, az anabaptista mozgalom nem egységes, sőt az evangélium megértéséből táplálkozó irányzatok, egymástól függetlenül, több helyen jöttek létre, néhol egyszerű közemberek, másutt nagy felkészültségű tudósok által. Éppen ezért egy igen szerteágazó mozgalmról beszélhetünk. Ami mégis összeköti őket az a felnőtt, hitvalló keresztség gyakorlása. Továbbá legtöbbjükre jellemző, hogy az állam és az egyház szétválasztását fontosnak tartják.

Az anabaptista szó a görög ana és baptizo szavak összetételéből származik és „újrakeresztelő”-t jelent, melyet a 16. században gúnynévként használtak azokra a csoportokra, akik a gyermekkeresztséget érvénytelennek tartva felnőttkeresztséget gyakoroltak.

Az anabaptista mozgalom előzményei az 1517-ben, Luther Márton vezetésével elinduló reformációs mozgalomig nyúlnak vissza. A reformáció egyik kiemelkedő vezére, Luther Mártonnal párhuzamosan, Ulrich Zwingli, aki maga is tanulmányozni kezdte a görög újszövetséget. A tudós és humanista Zwinglinek volt a tanítványa Konrad Grebel, aki lelkesedett a humanista gondolkodásért és később a reformokért is. A görög nyelvű újszövetség tanulmányozása során Grebel és társai hitre jutottak. Három évvel később meggyőződésük jóval túlvezette őket Zwinglin. Több hitvita után, 1525 januárjában a Zürichi városi tanács, ki akarta tiltani Grebeléket a városból, a mozgalom azonban, nem maradt abban, hanem éppen a kitiltó rendelettel egy időben, lendületet kapott, tovább mentek a reformációval a hitvalló kereszttelkedés irányába. 1525 jan. 21-én Félix Manz otthonában Konrad Grebel az addig eljutott hit ismeretére támaszkodva, megkeresztelte Jacob házából való Georgeot, utána a vele levő maroknyi csapat is megkeresztelkedett Blaurock által. Ezzel az anabaptizmus egyik fő iránya megszületett.

Dupla rejtvény - Kiért, miért lehetsz hálás?

C S A L Á D
3 20

S Z Ü L Ö K
22

N A G Y S Z Ü L Ö K
13 5 17 18 8

B A R Á T O K
16

É L E L E M
2 21 21 15

T U D Á S
20

T A N Á R O K
11 5 13 16

E G É S Z S É G
21 10

T E S T V É R
11 21 11

S Z E R E T E T
21 21

J Ó K E D V
8 20

B I Z T O N S Á G
9 16 13 3

B É K E S S É G
17

H Á L Á T
3 2 3 11

A D O K
5 20 16 8

I S T E N E M ,
9 10 11 21 13 21 15

H O G Y
16 17 18

M I N D E Z T
15 9 13 20 21 22 11

M E G A D O D
15 21 17 5 20 16 20

N E K E M !
13 21 8 21 15

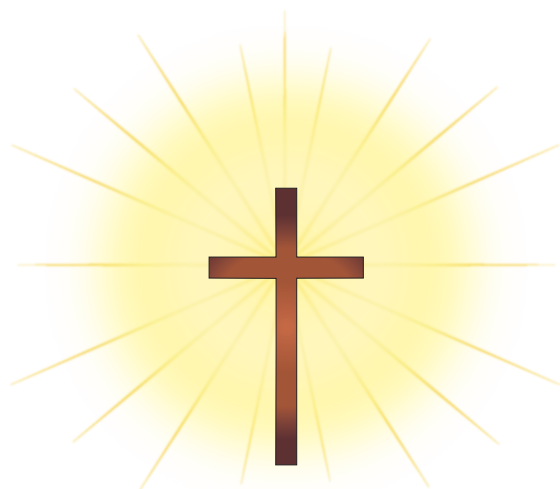
Keresztrejtvények megoldó kulcsai

Cyptogram

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
11	7		25	26	14	3	5	6	12	9	4	23	2	13			19	17	21		8			18	20

S E M M I F E L Ö L N E A G G Ó D J A T O K
 H A N E M I M Á D S Á G O T O K B A N É S
 K Ö N Y Ö R G É S E T E K B E N M I N D E N
 A L K A L O M M A L H Á L A A D Á S S A L
 T Á R J Á T O K F E L K Í V Á N S Á G A I T O K A T
 A Z I S T E N E L Ö T T

Bibliában megtalálható a Pál Filippibeliekhez írt levelében, 4. rész 6. vers.

Fontos megemlíteni, hogy a sokrétű anabaptizmus egységének hiánya valószínűleg oda vezetett vissza, hogy a lutheri és a kálvini reformációval szemben, nem volt olyan nagy és elismert tekintély, aki egységesíteni tudta volna a mozgalmat, ugyanis „*az anabaptista teológusok nem éltek nagyon sokáig*”. A jelentősebb vezetők, hamar az üldözések és kivégzések áldozatai lettek.

Az anabaptisták továbbá jellemző, hogy nagyobb hangsúlyt fektettek magára a gyülekezeti életre és a Szentírás közös tanulmányozására, mint a bibliai tanok rendszerbe foglalására. Emiatt többnyire az egyéni vélemények, egy-egy tanító lokális befolyása dominálták a mozgalmat. A schleitheimi hitvallást (1527), azonban az anabaptista közösségek legnagyobb része elfogadta. Ebben a hét „*cikkelyben*” rögzítette Sattler Mihály a legfontosabb tanításokat, elsősorban hitvédelmi szempontból. Többek között olvashatunk benne a gyermekkeresztséggel szembeni állásfoglalásról, az eskütel tilalmáról, de arról is, hogy az eretnekeket nem kell kivégezni.

Az anabaptizmus terjedésében Hollandiában Menno Simon (1496-1561), Ausztriában Hubmayer Baltazár (1481-1528) kiemelkedő szerepet kell megemlíteni.

Hubmayer Baltazár az anabaptisták tanításait a következő tételekben foglalta össze: Krisztus, -Ige, -Hit, -Bizonyoságtétel, -Bemertés, -Gyülekezet.

Huter Jakab (1536) követői pedig, nemcsak gyülekezeteket, hanem gazdasági, termelő és értékesítő (ún. habán) közösségeket hoztak létre.

Az anabaptista tanítás sok követőre talált Magyarországon is. Közülük ki kell emelni Schröter Kristófot aki, 1523-tól tevékenykedett az északi vármegyékben, majd Fischer András kezdett térítő munkát szintén ezen a vidéken.

Hamarosan, azonban az anabaptisták üldözése Magyarországon is megkezdődött. 1540-ben Fischer vértanúhalált halt, az 1548-as pozsonyi országgyűlés pedig törvényt hozott az anabaptisták ellen. Érdekes, hogy Erdélyben Bethlen Gábor fejedelem, letelepítette a Morvaországból érkező anabaptistákat (habánokat), és 1621-22-ben kiváltságlevéllel nekik adományozta Alvinc községet. Ennek eredményeként a habánok, a törvényesen biztosított szabadságot élvezve, felvirágoztatták Erdély iparát és kereskedelmét.

Az anabaptizmusban is voltak túlzások, azonban a sokrétű és szerteágazó mozgalom olyan társadalmi változások előfutára lett, amelyeket napjainkban tisztelünk.

Hálánk kifejezése dicsőítéssel

Mi a dicsőítés?

Isten felmagasztalása, természetének, nagyságának elismerése zenei hangok (ének és hangszer) által, ami egész testünkben és lényünkben megnyilvánul.

Mikor dicsőítjük Istent?

A legtöbbször csak az Istentiszteletek alkalmával, hetente 1-szer dicsőítik az Istent, pedig a Szentírás nem azt mondja.

„Énekeljétek az Úrnak és áldjátok nevét, naponként hirdessétek üdvösségét” (Zsolt 96,2)

Szükségünk van arra az érzelmi megnyilatkozásra, amit az Istennek énekelt háladal ad. Ha ezt nem gyakoroljuk, a szívünk ki fog száradni.

Az alábbi Bibliai példák is arra mutatnak rá, hogy akármilyen körülmény van körülöttünk, akkor is dicsőíthetjük Istent.

Dávidot üldözték, veszélyben volt az élete a pusztában és akkor is dicsőítette az Istent.

Zsoltárok 63:1-4 „Dávid zsoltára, abból az időből, amikor Júda pusztájában volt. Ó Isten, te vagy Istenem, hozzád vágyakozom! Utánad szomjazik lelkem, utánad sóvárog testem, mint kiszikkadt, kopár, víztelen föld. Így nézek rád a szentélyben, hogy lássam hatalmat és dicsőségedet. Mert szereteted az életnél is jobb, ajkam téged dicsőít.”

Pál apostolt és Szilászt igazságtalanul bezárták a börtönbe és nem keseredtek el, hanem énekkel magasztalták az Istent....és lám, Isten csodát tett.

Apcsel 16:24-26 „..... a belső börtönbe vetette őket, és a lábukat kalodába zárta. Éjjel tájban Pál és Szilász imádkozott, és énekkel magasztalta az Istent. A foglyok pedig hallgatták őket. Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, úgyhogy megrendültek a börtön alapjai, hirtelen kinyílt minden ajtó, és mindegyikükről lehulltak a bilincsek.”

Mivel dicsőíthetjük Istent?

- hangszerekkel

„Dicsőítsétek az Urat muzsikával, szóljon citera és hárfá! Trombita és kürt hangjával ujjongatok színe előtt, az Úr s Király előtt” (Zsolt 98,5)

Menjetek be kapuin hálaadással

Zsolt 100,4-5

Sz: ismeretlen
[Kie.2.]

D: ismeretlen

Menje-tek be kapuin há-la - a-dás - sal,
tor - ná - ca - i - ba dí - csé - re - tek - kel!
Mert jó az Úr ö-rök-ké - va-ló kegyelme, és
hű - sé - ge meg-ma-rad mind-ö - rök-re.

Engraved by LilyPond – Soli Deo Gloria!

7. Hálát adok az úrnak

♩ = 105 Flóris Rita

Chorus

Há - lát a - dok az Úr - nak tel - jes szí - vem - ből, el - be -
 szé - lem min - den cso - da - tet - te - det, Há - lát a - dok az Úr - nak tel - jes
 szí - vem - ből, ö - rü - lők és vi - ga - dok Ne - ked. Mert
 mé - csest gyú - j - tot - tál ne - kem, a - mi fény - su - gár a ső - tét - ben,
 ol - tal - ma - zó paj - zso - t ad - tál, job - bod tá - mo - gat en - gem,
 Le - ha - jol - tál hoz - zám Is - te - nem. Kő - szik - lá - ra ál - lí - tot - tál,
 győ - zel - mem Ben - ned van Is - te - nem. É - le - tem - nek e - re - je let - tél,
 tá - gas tér - re vit - tél el, sza - bad let - tem Ben - ned tel - je - sen. E - zért
 Jé - zus meg vál - tást sze - rez - tél, bü - nöm el - tö - röl - ted tel - je - sen.
 örü - lők és vi - ga - dok Ne - ked. örü - lők és vi - ga - dok Ne - ked.

Verse 1,2

Coda

Há - lát adok az Úr - nak Há - lát adok az Úr - nak Magasztalom nevét Ma - gasz - ta - lom ne - vét
 Há - lát a - dok az Úrnak Há - lát a - dok az Úr - nak Magasztalom nevét Ma - gasz - ta - lom ne - vét
 Há - lát a - dok az Úrnak Há - lát a - dok az Úr - nak Ma - gasz - ta - lom ne - vét Ma - gasz - ta - lom ne - vét

- énekkel

„Dicsőítő énekkel lépjétek színe elé, magasztaljátok hangosan, zsolnárt énekelve! Hangos énekléssel is dicsérjétek az Urat” (Zsolt 95,2).

- tapsal, táncsal

„Dicsérjétek dobbal és táncsal” (Zsolt 150,4). „Dicsérjétek az Urat tapsal” (Zsolt 47,2).

Miről szólnak a dicsőítő dalaink?

bátorítás, biztonyságtétel, megvallás, bűnbánat, megújulás, buzdítás dicséretre, dicséret, imádat, evangelizáció, hálaadás, kérés és könyörgés, szolgálát

Miről és miért szól a hálaének? Mi történik velünk eközben?

Zsoltárok 147:7-8

„Énekeljétek az Úrnak és adjatok neki hálát! Játsszatok hárfán Istenünknek, aki az eget felbővel borítja, és csőt juttat a földnek! A hegyeken füvet sarjaszt, és növényeket az emberek javára.”

Ezsdrás 3:11

„Dicsőítő és hálaénekeket zengtek az Úrnak, mert jó, és szeretete örökké tart Izrael iránt.”

Fontos, hogy megtanuljunk hálát adni Istennek azért, amit nekünk adott! Szóval hogyan fejezzük ki hálánkat Istennek, hogy az mindennapi életünk szerves részévé váljon? Legkönnyebben akkor élhetjük át Isten jelenlétét, mikor énekkel dicsérjük őt. Az nem számít, mennyire vagyunk zenei tehetségek. A Biblia arra indít minket, hogy énekeljük, énekeljünk és énekeljünk az Úrnak!

Előfordul az, hogy nincs kedvünk ehhez, mert rossz érzelmi, lelki vagy rossz testi állapotban vagyunk. Távolinak érezzük Istent. Ekkor van legnagyobb szükségünk arra, hogy a szánk zengjen hálaéneket! Hallgassuk dicsőítő énekeket! Észrevétlenül beszűrődik a gondolatainkba és az egész lényünkbe az isteni szeretet, az öröm, a hála és eltűnik minden félelem. Amikor az énekeinkkel felmagasztaljuk Istent, akkor az Ő hatalma kiárad a lelkünkben, helyre áll minden bennünk, és Isten az Ő képére formál minket. megerősödik bennünk a hit és a bizalom Isten iránt.

Egy anekdóta

AlakzatSzövegdobozEgy egyetemi professzor megígérte a diákjainak, hogy dolgozatot írat velük. Amikor elérkezett a dolgozatírás napja, akkor egy-egy papírlapot osztott ki a diákjainak, melyen egy kisméretű fekete pötty volt, semmi más. Azt kérte tőlük, hogy írjanak fogalmazást arról, amit látnak a lapon. Beszedte a dolgozatokat és másnap, amikor kiosztotta, nagy megdöbbenés történt. Mindenki dolgozata elégtelen lett.

– *De miért egyes, professzor úr?* - kérdezte az egyik diák.
– *Azért, mert mindenki a fekete pöttyről írt, ami a lap kb. 10 %-a.
A fehérről senki nem írt, pedig a lap nagy részén az található.*

Tanulság az életünkre nézve

Többségében mi is ilyenek vagyunk! Az életünk nagy része rendben van. Ha jön egy probléma, már csak arra gondolunk és azon jár az eszünk, és gyakran értetlenül állunk a probléma előtt. Miért éppen velem történik ez? Isten arra tanít minket, hogy ilyenkor ülünk le, gondolkozunk el azon, hogy milyen sok jót tett velünk az Isten, milyen rengeteg csodálatos dolog van az életünkben, amit természetesnek veszünk. Azt szeretné, ha hálát tudnánk adni azért a tengernyi áldásért, amit eddig kaptunk az életünkben.

Cryptogram

Dekódold az üzenetet! A számok egy-egy betűt jelölnek. Jó megfejtés esetén Pál apostol bátorító üzenetét olvashatod. Hol találd meg az üzenetet a Bibliában?

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
					14	3	5	6					23	13					21						20

M	M	I	F		Ö									G	G	Ó								T	O
17	26	23	23	6	14	26	4	4	2	26	11	3	3	25	12	11	21	13	9						
H		M	I	M	Á									Á	G	O	T	O						É	
5	11	2	26	23	6	23	25	17	3	13	21	13	5	7	11	2								17	
		Ö		Ö	G	É		T																	
9	2	18	19	3	17	26	21	26	9	7	26	2													
					O	M	M							H	Á									Á	
					11	4	9	11	4	13	23	11	4	5	4	11	11	25	17	17	11	4			
T	Á				Á	T	O							I	Á									T	
21	19	12	21	13	9	14	26	4	9	8	2	17	3	11	6	21	13	9	11	21					
					Z	I	T							Ö	T	T									
					11	20	6	17	21	26	2	26	4	21	21										

Néhány hét múlva eléggé elment a hangja és kétségbe volt esve. Azt mesélte el, hogy így nem tud énekelni és ez nagy baj, mert fellépésük lesz. Ezt követően beszéltek arról, hogy amikor elvesztünk valamit, akkor válik igazán értékes számunkra – addig csak természetes. Másrészt azt is, hogy a magunk dicsőségének tulajdonítjuk, ha jól működnek a dolgok az életünkben.

Fel kell ismernünk, hogy mindenünk, amink van, azt Istennek köszönhetjük és milyen fontos minden nap hálát adni Istennek mindenért és egyben azért a hangért, amit Ő adott. Együtt imádkoztunk és imádkoztunk...

Amikor újra rendbe jöttek a hangszalagjai, már megváltozott az éneke. Teljes szívéből, hálával tudott énekelni ISTENNEK!

Idézet Martin Luthertől, aki német lelkész volt, a protestáns reformáció szellemi atyja (1483-1546)

„Isten szavának igazát a szív a dalban éli át...”

„Ott rossz kedély nem férhet el,
hol néhány jó társ énekel,
nincs ott irigység, gyűlölet,
viszály, harag nem sért szívet,
gőg, gond s minden, mi húsba mar,
bű, bánat elműlik hamar,
ki dalban örömet leli,
bűn ebben őt nem terheli,
Istennél több tetszést arat,
mint más öröm az ég alatt.
A sátán művét rontja meg,
visszatart sok gyilkos kezét.”

Írta: Birtáné Karádi Erika

20. Áldott légy jó atyám...

KÁNON

1. **G C am A⁷ D -7**

1. Ál- dott légy, jó A- tyám, ál- dott légy, jó A- tyám, Mert

G C G/H am/C G/D D⁷ G 2.

ben- ned az én é- le- tem o- lyan bol- dog már. Ál- dott

G C am A⁷ D

légy, jó A- tyám, ál- dott légy, jó A- tyám, Mert

G C G/H am/C G/D D⁷ G

ben- ned az én é- le- tem o- lyan bol- dog már.

2. Áldott légy, jó Atyám, áldott légy jó Atyám,
Mert Jézus Krisztust adtad értem a Golgotán,
Áldott légy, jó Atyám, áldott légy jó Atyám,
Mert benned az én életem olyan boldog már.

Gondok

Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok (1Pt 5,7) A gond elmélyült foglalkozás egy nyugtalanító kérdéssel. Szorongás, aggodalom, vesződség, ami miatt elveszítem az időmet, erőmet, örömet.

Isten arra bátorít, hogy minden gondunkat vessük őrá. Minden gondot. Ne csak azokat, melyek meghaladják az erőnket, vagy amelyek szerintünk elég fontosak, elég „*lelkiek*”. A legkiseb- bet, a legjelentéktelenebbet is hozhatjuk hozzá, és átadjuk neki, mint gyerekkorunkban a túrán a nehéz hátizsákot az édesapánknak.

„Mert neki gondja van ránk.”

Gondunkat viseli, gondoskodik a szükségleteinkről. Biztosan a te életedben is van jó pár olyan terület, amelyre neked nem kell odafigyelned, mert valaki más tartja kézben. A férjem intézi például a fűtést vagy a téli-nyári gumicserét az autón. Az ősz beálltával sosem kell számotartanom, hogy fel van-e töltve a kazán, rendben van-e a kémény, csak nyugod- tan konstátálom, hogy: „*Nahát, milyen barátságos meleg van a lakásban! Bekapcsoltad a fűtést?*” Milyen sok ilyen áldásunk van, amit csak élveznünk kell, mert mások gondoskodnak a részletekről!

Isten azt ígéri, hogy neki gondja van ránk, ne tartogassuk hát értelmetlenül a terheket! Mielőtt maguk alá temetnének, vessük inkább az Úrra őket a bizalommal, hogy ő nemcsak ígérte, de valószínűleg is tenni fog azért, hogy minket ne terheljenek tovább!

Révész Szilvia